

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

534

Vragen van het lid **Oosenbrug** (PvdA) aan de minister van Economische Zaken over *de overname van KPN door een Mexicaans bedrijf* (ingezonden 16 augustus 2013).

Antwoord van minister **Kamp** (Economische Zaken) (ontvangen 18 november 2013).

Vraag 1

Bent u op de hoogte van de berichten over de voorgenomen overname van KPN door een Mexicaans bedrijf?^{1 2}

Antwoord 1

Ja, daar ben ik van op de hoogte.

Vraag 2

Wat kunnen hiervan de gevolgen zijn, op korte, middellange en lange termijn, voor de publieke belangen, waaronder de kwaliteit van de dienstverlening, de belangen van de werknemers en de samenstelling en hoogte van de investeringen?

Antwoord 2

Er zijn verschillende publieke belangen die spelen, zoals aangegeven in mijn brief van 12 september jongstleden (TK 2012–2013, 24 095, nr. 356). De door u genoemde economische belangen, zoals een kwalitatief goede dienstverlening en voldoende investeringen, worden het best geborgd in een goed werkende telecommarkt met goed presterende bedrijven. Dit komt tot stand via effectieve mededinging die geborgd wordt door wetgeving en toezicht. De concurrentie zorgt voor prikkels bij bedrijven om te investeren in (blijvend) kwalitatief goede diensten tegen concurrerende prijzen. De belangen van de werknemers zijn geborgd conform Nederlandse wetgeving.

¹ <http://www.connexie.nl/actueel/8227/vakbonden-en-cor-tonen-bezorgdheid-over-bod-op-kpn.html>

² <http://www.trouw.nl/tr/nl/4504/Economie/article/detail/3490284/2013/08/10/Overname-KPN-het-bod-de-strategie-en-de-gevolgen.dhtml>

Vraag 3

Bent u bereid een Markt Effectentoets voor deze overname uit te voeren, waarin op de 24 door de SER geformuleerde punten alle effecten van de overname in kaart worden gebracht?

Antwoord 3

Nee. De SER adviseert een Markt Effecttoets uit te voeren in gevallen waar de introductie van marktwerking wordt overwogen. Dat is in onderhavige kwestie niet aan de orde; de privatisering van KPN en de marktwerking in de telecommunicatiesector zijn reeds lang geleden in gang gezet en gerealiseerd. Daarover zijn overigens gedegen discussies met de Tweede Kamer gevoerd, waarbij vele punten uit de door SER voorgestelde effectanalyse aan de orde zijn geweest.

Vraag 4

Klopt het dat een aantal publieke belangen in de Telecommunicatiewet is vastgelegd, zoals de universele dienstverlening, het recht op een aansluiting, de tarieven en de toegang tot het vaste net voor concurrenten, en dat met voldoende toezicht van de Autoriteit Consument en Markt (ACM) deze publieke belangen, ondanks het vele juridische getouwtrek vanuit KPN, tot op zekere hoogte gewaarborgd kunnen worden?

Antwoord 4

Ja, dat klopt.

Vraag 5

Klopt het dat het publieke belang niet gewaarborgd is voor wat betreft de investeringsbeslissing (o.a. glasvezel)netwerk, buitenlandse overnames), omdat dit publieke belang niet goed te regelen is via wetgeving, o.a. omdat dit in strijd zou zijn met de vrijheid van kapitaalverkeer en art. 1 van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (EVRM)?

Vraag 6

Klopt het dat KPN bijvoorbeeld zou kunnen stoppen met investeren in glasvezelkabel, middelen zou kunnen overhevelen van Nederland naar Duitsland (E-Plus) of België, of met geld van KPN andere buitenlandse telecomaانبieders zou kunnen opkopen, etc.?

Vraag 7

Klopt het dat KPN onderdeel wordt van een wereldwijde investeringsafweging, zoals NedCar in het recente verleden als onderdeel van Mitsubishi? Klopt het dat dit goed kan uitpakken, maar ook helemaal verkeerd kan uitpakken?

Antwoord 5, 6, 7

De minister van Economische Zaken heeft geen inhoudelijke bemoeienis met het investeringsbeleid van een volledig privaat bedrijf als KPN dat op een concurrerende markt opereert. Investeringsbeslissingen zijn aan het bestuur en de aandeelhouders van KPN. Directe bemoeienis met het investeringsbeleid van een onderneming zonder dat de Staat substantieel deelneemt in de betreffende onderneming staat inderdaad op gespannen voet met het vrij verkeer van kapitaal en het eigendomsrecht. Zoals bij vraag 2 aangegeven zorgt de concurrentie voor afdoende prikkels bij bedrijven om te investeren in (blijvend) kwalitatief goede diensten tegen concurrerende prijzen. KPN heeft er zelf alle belang bij een krachtige speler op de Nederlandse markt te blijven.

Vraag 8

Wanneer is het Biedingsdocument van América Móvil te verwachten? Zal daarin duidelijkheid geboden worden over de investeringsplannen en de andere publieke belangen, op korte, middellange en lange termijn? Zo nee, hoe kunt u ervoor zorgen dat deze duidelijkheid er wél komt voor de eerstvolgende aandeelhoudersvergadering?

Antwoord 8

Het Biedingdocument is 18 oktober 2013 gepubliceerd door de Autoriteit Financiële Markten. In het Biedingdocument is ook ingegaan op investeringsplannen en enkele publieke belangen.

Vraag 9

Klopt het dat er weliswaar op papier weinig verandert, maar in de praktijk natuurlijk wel; namelijk dat een min of meer onafhankelijk bedrijf met een versnipperd aandeelhouderschap, waarin de Raad van Bestuur het voor het zeggen heeft, verandert in een bedrijf dat een (afhankelijke) dochteronderneming wordt van een Mexicaans bedrijf?

Antwoord 9

Ja, die mogelijkheid bestaat bij een overname.

Vraag 10

Klopt het dat u de overname kunt tegenhouden? Zo ja, op basis van welke bepaling c.q. welke wet?

Antwoord 10

Neen, er bestaan geen wettelijke bepalingen die het mogelijk maken een dergelijke overname tegen te houden door de Staat.

Het is aan de aandeelhouders van KPN om te beslissen over een verkoop van hun aandelen. Het ministerie van Economische Zaken (EZ) heeft zich gericht op het maken van bindende afspraken met América Móvil over een extra borging van publieke belangen, naast hetgeen al wettelijk en contractueel is geborgd. De gesprekken met América Móvil liepen vanaf het eerste contact hierover, 28 augustus jl., constructief en gaven vertrouwen dat bindende afspraken gemaakt konden worden.

Meer structureel gezien wil het kabinet bezien of in het kader van de effectieve borging van publieke belangen, in het bijzonder de nationale veiligheid, bestaande maatregelen effectiever kunnen worden toegepast en of aanvullende voorzieningen nodig zijn bij een overname. Ik heb dit in mijn brief van 12 september jl. ook aangegeven. Dit traject loopt nog. Ik zal u over de uitkomst daarvan begin 2014 informeren.

Vraag 11

Klopt het dat de Stichting Preferente Aandelen B KPN de overname in de praktijk kan tegenhouden door uitgifte van preferente aandelen? Wat is uw oordeel over het wel of niet gebruik maken van dit middel?

Antwoord 11

Door het uitoefenen van haar optie op het nemen van preferente aandelen heeft de bedoelde Stichting op 29 augustus jl. een belang genomen van nagenoeg 50% van het aantal aandelen van KPN. Afgaande op het persbericht van América Móvil van 16 oktober jl. heeft deze beschermingswal er mede toe geleid dat América Móvil af zag van het bod. Het is aan het onafhankelijk oordeel van de Stichting of zij gebruik denkt te moeten maken van dit middel om de belangen van KPN en de met haar verbonden stakeholders zeker te stellen. EZ heeft geen rol in deze besluitvorming van de Stichting.

Vraag 12

Wat bedoelt de Raad van Bestuur precies, wanneer hij zegt dat «alle strategische opties die beschikbaar zijn, worden onderzocht»? Hoort daar ook het ingrijpen van de bovengenoemde stichting bij? Welke «strategische opties» nog meer?

Vraag 13

Wat bedoelt de Centrale Ondernemingsraad precies als hij stelt ««alle invloed» te zullen aanwenden» om KPN als «zelfstandige Nederlandse onderneming» te kunnen laten bestaan?

Antwoord 12, 13

De Raad van Bestuur van KPN respectievelijk de Centrale Ondernemingsraad van KPN zijn de aangewezen instanties om deze vragen te kunnen beantwoorden.

Vraag 14

Klopt het dat de voorgenomen verkoop van E-Plus de trigger was voor het nu voorliggende voorgenomen bod? Is hier een verschil van mening tussen de Raad van Bestuur en zijn grootaandeelhouder América Móvil, of is de verkoop van E-Plus niet goed afgestemd tussen deze twee? Hoe vaak vindt overleg plaats tussen de heren Blok (CEO KPN) en Carlos Slim (eigenaar América Móvil)?

Antwoord 14

Het is mij niet bekend of de voorgenomen verkoop van E-Plus de trigger was voor het bod op KPN of dat de verkoop niet goed is afgestemd tussen KPN en América Móvil. Ook is mij niet bekend hoe vaak er overleg plaats vindt tussen de heren Blok en Slim. América Móvil geeft in een persbericht van 26 augustus jl. aan dat zij instemt met de verkoop van E-Plus na een verbetering van de verkoopcondities. De aandeelhouders hebben begin oktober de verkoop van E-Plus tijdens een speciaal belegde aandeelhoudersvergadering goedgekeurd.